

Sprawozdanie z działalności
Komitetu Standardów Rachunkowości
w 2022 roku¹

1. Podstawa działania Komitetu Standardów Rachunkowości i jego zadania

1.1. Komitet Standardów Rachunkowości, zwany dalej Komitetem, został powołany w celu wyjaśnienia zasad prawidłowego stosowania przepisów ustawy o rachunkowości w obszarach budzących największe wątpliwości w praktyce gospodarczej. Wyjaśnienia te są zawarte w opracowywanych i wydawanych przez Komitet Krajowych Standardach Rachunkowości, zwanych dalej „KSR” lub „Standardy” oraz Stanowiskach Komitetu, zwanych dalej „Stanowiskami”. Tematyka, którą zajmuje się Komitet jest złożona, co powoduje, że proces opracowywania tych dokumentów jest długotrwały i czasochłonny, a przedstawione w nich rozwiązania stanowią często kompromis osiągnięty w rezultacie wszechstronnej dyskusji zarówno członków Komitetu, jak też innych specjalistów z dziedziny rachunkowości.

Dotychczas Komitet wydał 15 Standardów oraz 9 Stanowisk. Standardy i Stanowiska przed ich uchwaleniem poddawane są publicznej dyskusji i recenzjom. Standardy i Stanowiska podlegają okresowej aktualizacji o zróżnicowanym zakresie i w zależności od potrzeby modyfikacji wynikającej ze zmiany przepisów prawa lub praktyki gospodarczej. Do chwili obecnej zaktualizowano 10 Standardów i 1 Stanowisko.

Komitet podejmuje również inne działania mające na celu wsparcie jednostek w stosowaniu przepisów o rachunkowości i standardów, w tym wydaje rekomendacje poświęcone określonym zagadnieniom. Komitet angażuje się również we współpracę międzynarodową w zakresie standardów sprawozdawczości finansowej.

1.2. Komitet działa na podstawie:

- art. 10 ust. 3 w pow. z art. 81 ust. 2 pkt 9 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.),
- rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 listopada 2001 r. w sprawie zakresu działania i sposobu organizacji Komitetu Standardów Rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 1566),
- wewnętrznego regulaminu działania Komitetu (uchwała Komitetu Nr 1/2019 z dnia 22 stycznia 2019 r. oraz uchwała Komitetu Nr 1/2020 z dnia 30 lipca 2020 r.).

1.3. Do zakresu działania Komitetu należy:

¹ W sprawozdaniu zawarto informacje wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 r.

- wydawanie krajowych standardów rachunkowości oraz stanowisk, ich okresowy przegląd oraz w miarę potrzeby aktualizacja,
- opiniowanie projektów aktów prawnych w zakresie rachunkowości,
- analiza i opiniowanie projektów Międzynarodowych Standardów Rachunkowości oraz projektów ich zmian,
- współpraca z międzynarodowymi organizacjami do spraw standaryzacji rachunkowości,
- podejmowanie innych działań mających na celu harmonizację i standaryzację zasad rachunkowości, w tym udział lub patronat nad, służącym tym celom, konferencjami naukowymi i zawodowymi.

2. Skład Komitetu Standardów Rachunkowości w 2022 roku

Komitet XI kadencji w 2022 roku działał w składzie Agnieszka Stachniak – Przewodnicząca, Joanna Stachura - Zastępca Przewodniczącej, dr Teresa Cebrowska, Małgorzata Czupryńska, Katarzyna Dębska, dr Zdzisław Fedak, prof. dr hab. Jerzy Gierusz, dr hab. Stanisław Hońko, dr hab. Radosław Ignatowski, Tomasz Konieczny, Małgorzata Kosiorek, dr Krzysztof Kruszewski, dr Dorota Mikulska, Anna Sirocka, Izabela Sykulska, prof. dr hab. Gertruda Świdowska, Bogusława Toma, dr Katarzyna Trzpięta oraz sekretarz Aneta Gołdyń².

Członkowie Komitetu to specjaliści z dziedziny rachunkowości, reprezentujący instytucje biorące udział w procesie stanowienia regulacji w zakresie rachunkowości (Ministerstwo Finansów, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Ministerstwo Rozwoju i Technologii, Narodowy Bank Polski, Komisję Nadzoru Finansowego) oraz największe organizacje zawodowe rachunkowości (Stowarzyszenie Księgowych w Polsce – SKwP oraz Polską Izbę Biegłych Rewidentów – PIBR). Kadencja Komitetu trwa 3 lata.

3. Prace Komitetu w 2022 roku

W 2022 roku odbyło się dwanaście posiedzeń Komitetu oraz spotkania grup roboczych.

Komitet wydał Krajowy Standard Rachunkowości Nr 15 KSR „Przychody ze sprzedaży wyrobów, półproduktów, towarów i materiałów”. Ponadto Komitet pracował nad projektami Standardów dotyczących: nieruchomości inwestycyjnych, wartości niematerialnych i prawnych, aktualizacją Standardu dotyczącego podatku dochodowego, a także nad projektami Stanowisk w sprawie ustalania wartości godziwej dla potrzeb rozliczania połączeń jednostek metodą nabycia, w sprawie wykazywania działalności przewidzianej do zaprzestania lub zaprzestanej oraz ujawniania informacji na ten temat, a także w sprawie stosowania uproszczeń dopuszczonych ustawą o rachunkowości.

3.1. Krajowe Standardy Rachunkowości

Zgodnie z postanowieniami ustawy o rachunkowości, jednostki zobowiązane do jej przestrzegania, mogą stosować krajowe standardy rachunkowości w sprawach nieuregulowanych w tej ustawie i wydanych na jej podstawie rozporządzeniach. Standardy oraz Stanowiska, określają zasady

² Skład powołany *Decyzją Nr 6 Ministra Finansów z dnia 30 listopada 2021 r. w sprawie powołania członków i sekretarza Komitetu Standardów Rachunkowości oraz określenia wysokości ich wynagrodzenia za udział w posiedzeniach.*

rachunkowości dotyczące skomplikowanych lub nowych sytuacji i zdarzeń gospodarczych, których ujęcie w księgach rachunkowych i prezentacja w sprawozdaniach finansowych powoduje praktyczne trudności. Standardy oraz Stanowiska zawierają dodatkowe wyjaśnienia przepisów ustawy oraz liczne przykłady, dzięki czemu stanowią praktyczną pomoc dla księgowych i biegłych rewidentów w realizacji ich zadań.

3.1.1. KSR „Przychody ze sprzedaży wyrobów, półproduktów, towarów i materiałów”

Autorką projektu Standardu jest Agata Sajewicz. Prace nad projektem koordynowane były przez prof. dr. hab. Jerzego Gierusza oraz prof. dr. hab. Gertrudę Świdorską. Przedstawienie kolejnych wersji projektu odbyło się na posiedzeniach w dniach 15 lutego i 12 kwietnia 2022 r.

Członkowie Komitetu w dniu 7 czerwca 2022 r. podjęli uchwałę nr 9/2022 w sprawie przyjęcia KSR Nr 15 „Przychody ze sprzedaży wyrobów, półproduktów, towarów i materiałów”. Standard został opublikowany w Dzienniku Urzędowym Ministra Finansów z dnia 29 lipca 2022 r. poz. 81.

3.1.2. Projekt KSR „Inwestycje w nieruchomości i wartości niematerialne i prawne”

Autorką projektu Standardu jest dr Katarzyna Trzpiola we współpracy z dr Teresą Cebrowską.

Przedstawienie kolejnych wersji projektu odbyło się na posiedzeniach w dniach 12 kwietnia, 17 maja, 13 września oraz 15 listopada.

Prace nad projektem będą kontynuowane w 2023 r.

3.1.3. Projekt KSR „Wartości niematerialne i prawne”

Projekt Standardu opracowuje Zespół pracowników naukowych z Uniwersytetu Łódzkiego pod przewodnictwem prof. dr. hab. Ewy Walińskiej w składzie: dr Agnieszka Wencel, dr Marcin Michalak, dr Przemysław Czajor, mgr Witold Bojanowski. Prace nad projektem koordynowane są przez Agnieszkę Stachniak, Annę Sirocką, prof. dr. hab. Jerzego Gierusza oraz Małgorzatę Czupryńską.

W 2022 r. odbyły się 4 spotkania grup roboczych, w trakcie których dyskutowano nad uwagami zgłoszonymi do projektu. Przedstawienie kolejnych wersji projektu odbyło się na posiedzeniach 29 listopada oraz 13 grudnia.

Prace nad projektem będą kontynuowane w 2023 r.

3.1.4. Aktualizacja KSR Nr 2 „Podatek dochodowy”

Autorem projektu aktualizacji jest dr hab. Mariusz Karwowski. Opiekunem projektu jest prof. dr. hab. Gertruda Świdorska.

Przedstawienie wstępnej wersji zakresu zmian do Standardu odbyło się na posiedzeniu 17 maja, natomiast projekt aktualizacji został przedstawiony na posiedzeniu 18 października 2022 r.

Prace nad projektem będą kontynuowane w 2023 r.

3.2. Stanowiska

3.2.1. Projekt Stanowiska w sprawie ustalania wartości godziwej dla potrzeb rozliczania połączeń jednostek metodą nabycia

Autorem projektu Stanowiska jest dr Maciej Frendzel. Prace nad projektem koordynowane są przez dr. hab. Radosława Ignatowskiego.

Przedstawienie kolejnej wersji projektu odbyło się na posiedzeniu w dniu 18 stycznia 2022 r. Projekt był recenzowany przez Monikę Warmbier oraz dr. Marcina Pęksyka,

Prace nad projektem będą kontynuowane w 2023 r.

3.2.2. Projekt Stanowiska w sprawie wykazywania działalności przewidzianej do zaprzestania lub zaprzestanej oraz ujawniania informacji na ten temat

Autorem projektu Stanowiska jest dr hab. Przemysław Kabalski. Prace nad projektem koordynowane są przez dr. hab. Radosława Ignatowskiego.

Przedstawienie kolejnych wersji projektu Stanowiska odbyło się na posiedzeniach w dniu 15 lutego oraz 15 listopada. Projekt był recenzowany przez Monikę Matyszewską oraz dr hab. Artura Hołdę.

Prace nad projektem będą kontynuowane w 2023 r.

3.2.3. Projekt Stanowiska w sprawie stosowania uproszczeń dopuszczonych ustawą o rachunkowości³

Projekt Stanowiska opracowuje Zespół pracowników naukowych z Uniwersytetu Szczecińskiego w składzie prof. dr. hab. Waldemar Gos, dr Hanna Czaja-Cieszyńska, dr Przemysław Mućko. Prace nad projektem koordynowane są przez dr Teresę Cebrowską oraz dr. hab. Stanisława Hońko.

Przedstawienie kolejnych wersji projektu odbyło się na posiedzeniach 17 maja, 30 sierpnia oraz 13 grudnia.

Prace nad projektem będą kontynuowane w 2023 r.

3.3. Inne prace Komitetu

Rekomendacje pt. Sprawozdanie finansowe i sprawozdanie z działalności w warunkach rosyjskiej agresji na Ukrainę

Komitet wydał rekomendacje, których celem jest wsparcie kierownictwa jednostek i księgowych przy podejmowaniu decyzji dotyczących uwzględnienia skutków zdarzeń wynikających z sytuacji nadzwyczajnych związanych z rosyjską agresją na Ukrainę w księgach rachunkowych, sprawozdaniu finansowym, skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, a także w sprawozdaniu z działalności, jeśli takie jednostka sporządza. Do opracowania rekomendacji Komitetu została powołana grupa robocza w składzie: dr Teresa Cebrowska, Małgorzata Czupryńska, prof. dr hab. Jerzy Gierusz, dr hab. Stanisław Hońko, dr hab. Radosław Ignatowski, Tomasz Konieczny, Anna Sirocka, Izabela Sykulska, prof. dr hab. Gertruda Świdorska. Opiekunem projektu była Katarzyna Dębska. Opracowanie rekomendacji zostało poprzedzone spotkaniami grupy roboczej.

Rekomendacje zostały przyjęte przez Komitet 4 kwietnia 2022 r.

Rekomendacje pt. Sprawozdanie finansowe i sprawozdanie z działalności za 2022 r. w warunkach niepewności otoczenia gospodarczego

Komitet pracował nad projektem nowych rekomendacji, których celem jest pomoc jednostkom przy sporządzaniu sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z działalności za 2022 r. w szczególnych

³ 17 stycznia 2023 r. została podjęta Uchwała nr 1/2023 w sprawie zmiany statusu dokumentu z projektu stanowiska w sprawie stosowania uproszczeń dopuszczonych ustawą o rachunkowości na projekt Krajowego Standardu Rachunkowości.

warunkach związanych z niepewnością otoczenia gospodarczego. W dokumencie wskazano kwestie o istotnym wpływie na sprawozdanie finansowe i sprawozdanie z działalności za 2022 rok, m.in.: założenie kontynuacji działalności w warunkach niepewności; inwentaryzacja; uproszczona wycena wyrobów i usług; inflacja – w kontekście jej wpływu na wycenę aktywów i zobowiązań; rezerwy w warunkach niepewności; sytuacja na rynku energii i jej wpływ na sprawozdania finansowe przedsiębiorstw energetycznych; przychody i koszty o nadzwyczajnej wartości lub które wystąpiły incydentalnie; ujawnienia w warunkach niepewności. Do opracowania rekomendacji Komitetu została powołana grupa robocza w składzie: dr Teresa Cebrowska, Małgorzata Czupryńska, dr Zdzisław Fedak, prof. dr hab. Jerzy Gierusz, dr hab. Stanisław Hońko, dr hab. Radosław Ignatowski, Tomasz Konieczny, dr Krzysztof Kruszewski, dr Dorota Mikulska, Anna Sirocka, Izabela Sykulska, prof. dr hab. Gertruda Świdorska, dr Katarzyna Trzpioła. Opiekunem projektu była Katarzyna Dębska. Opracowanie rekomendacji zostało poprzedzone spotkaniami grupy roboczej⁴.

Grupy robocze

W 2022 r. odbywały się spotkania grup roboczych Komitetu powołanych do opracowania:

- koncepcji nowego załącznika do ustawy o rachunkowości dla spółdzielni mieszkaniowych (grupa pod przewodnictwem prof. dr hab. Gertrudy Świdorskiej w składzie: dr Katarzyna Trzpioła, Małgorzata Czupryńska, Ewa Hrebin). Opracowana koncepcja została przekazana przez grupę roboczą do sekretarza Komitetu;
- aktualizacji regulacji dotyczących instrumentów finansowych (grupa pod przewodnictwem Izabeli Sykulskiej w składzie: dr Maciej Frendzel, Tadeusz de Ville, Wojciech Bernat). Wynikiem prac grupy były opracowane rekomendacje dotyczące zmian do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 12 grudnia 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metody wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych. Rekomendacje zostały przyjęte przez Komitet 1 sierpnia 2022 r. i przekazane Ministrowi Finansów.

Opiniowanie projektów aktów prawnych

Członkowie Komitetu opiniowali projekt rozporządzenia Ministra Finansów zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych.

Analiza i propozycje zmian do ustawy o rachunkowości

W ramach prac nad propozycjami zmian do ustawy o rachunkowości została przeprowadzona dyskusja, której celem było zebranie opinii dotyczących zmiany przepisów z zakresu stosowania MSSF.

Projekty nowych opracowań Komitetu

Komitet zdecydował o opracowaniu projektów nowych stanowisk: w sprawie sporządzania sprawozdań finansowych na szczególny dzień bilansowy, w sprawie ujęcia podatku akcyzowego w księgach rachunkowych i prezentacji w sprawozdaniu finansowym.

Prace nad dokumentami rozpoczną się w 2023 r.

⁴ Rekomendacje zostały przyjęte przez Komitet w dniu 23 stycznia 2023 r.

Współpraca z międzynarodowymi organizacjami do spraw standaryzacji rachunkowości; analiza i opiniowanie projektów Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSSF)

Reprezentanci Komitetu - Agnieszka Stachniak i dr hab. Radosław Ignatowski - uczestniczyli w konferencji zorganizowanej przez IASB z przedstawicielami krajowych komitetów standardów rachunkowości w Londynie w dniach 26-27 września 2022 r.

3.4. Promowanie prac Komitetu

Komitet na bieżąco informuje o swoich pracach oraz zaprasza do publicznej dyskusji nad ogłoszonymi projektami na stronie internetowej Komitetu, SKwP oraz PIBR. Projekty publikowane są również w miesięczniku „Rachunkowość”.

Przewodnicząca Agnieszka Stachniak, 16 lutego 2022 r., uczestniczyła w konferencji organizowanej przez PIBR pn. „O czym warto wiedzieć – wpływ zmian bilansowych i podatkowych na rewizję finansową i działalność firmy audytorskiej” oraz 21 października 2022 r., uczestniczyła w konferencji organizowanej przez Sopotką Akademię Nauk Stosowanych pn. „Sprawozdawczość sektora mikro i małych przedsiębiorstw w krajach Europy Środkowo-Wschodniej – stan i wyzwania”. W trakcie obu wydarzeń zostały przedstawione bieżące prace Komitetu.

Instytut Finansów, we współpracy z Komitetem oraz Ministerstwem Finansów, zorganizował 4 szkolenia online dotyczące KSR Nr 15 „Przychody ze sprzedaży wyrobów, półproduktów, towarów i materiałów”, w których łącznie wzięło udział 1324 osoby. Szkolenia prowadziła dr Katarzyna Trzpięta. Szkolenia będą kontynuowane w 2023 r.

4. Wydatki Komitetu w 2022 roku

Środki finansowe na pokrycie kosztów działania Komitetu zapewnia - zgodnie z § 3 ust. 1 rozporządzenia wskazanego w ppkt 1.2 - minister właściwy do spraw finansów publicznych.

W roku 2022 były zapewnione i wykorzystywane środki zgodnie z § 3 ust. 1 ww. rozporządzenia, przedstawione w poniższej tabeli:

<i>Rozdział</i>	<i>Paragraf</i>	<i>Tytuł</i>	<i>Przyznane środki (po zmianach) (w zł)</i>	<i>Wykorzystane środki (w zł)</i>
75095	4170	Wynagrodzenia	419 900	414 200
75095	4170, 4390	Opracowanie projektów krajowych standardów rachunkowości i stanowisk; aktualizacje i recenzje krajowych standardów rachunkowości i stanowisk	27 000	27 000
75095	4300	Prenumerata internetowa	2 800	1 997
75095	4420, 3030	Podróże służbowe zagraniczne, noclegi, diety	12 000	8 075
75095	4300	Catering	2 000	1 260
<i>Razem</i>			<i>463 700</i>	<i>452 532</i>

Plan finansowy Komitetu zapewnia prowadzenie bieżącej działalności, jednak wynagrodzenie wypłacane osobom spoza Komitetu, które tworzą projekty Standardów, Stanowisk oraz przygotowują

ich aktualizacje jest nadal nieadekwatne do wymaganych kwalifikacji, koniecznego wkładu pracy oraz zaangażowania tych osób.

Plan działania Komitetu na 2023 rok

W roku 2023 Komitet będzie kontynuował prace związane z opracowaniem projektów Standardów: „Inwestycje w nieruchomości i wartości niematerialne i prawne”, „Wartości niematerialne i prawne”, „Uproszczenia dopuszczone ustawą o rachunkowości”, aktualizacją Standardu „Podatek dochodowy” oraz Stanowisk w sprawie: ustalania wartości godziwej dla potrzeb rozliczania połączeń jednostek metodą nabycia; wykazywania działalności przewidzianej do zaprzestania lub zaprzestanej oraz ujawniania informacji na ten temat; sporządzania sprawozdań finansowych na szczególny dzień bilansowy oraz ujęcia podatku akcyzowego w księgach rachunkowych i prezentacji w sprawozdaniu finansowym.

Jednocześnie Komitet będzie kontynuował również prace dotyczące:

- analizy i propozycji zmian do ustawy o rachunkowości;
- opracowania koncepcji nowego załącznika do ustawy o rachunkowości dla spółdzielni mieszkaniowych oraz rewizji przepisów ustawy o rachunkowości dotyczących prowadzenia ksiąg rachunkowych;
- aktualizacji wydanych Standardów i Stanowisk;
- współpracy z Ministerstwem Finansów przy rozstrzyganiu praktycznych kwestii problematycznych z zakresu rachunkowości.

Komitet planuje kontynuować działania na arenie międzynarodowej, w tym przede wszystkim poprzez współpracę z European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG) i udział w konferencjach międzynarodowych.

Komitet będzie także na bieżąco kontynuował prace związane z analizą i opiniowaniem dokumentów opracowywanych przez organizacje międzynarodowe zajmujące się tematyką sprawozdawczości finansowej.

Przewodnicząca
Komitetu Standardów Rachunkowości

Agnieszka Stachniak

/podpisano kwalifikowanym podpisem
elektronicznym/